

گفت و گوروزنامه‌ی شریف بادکتر فیض بخش، شخصیت تحول آفرین سال ۸۶

باید به دانش جو آزادی انتخاب دهیم

دکتر فیض بخش: اهمیت مراکزی مانند کارآفرینی و رشد در دانشگاه اگر از دیار تمان‌های فیزیک و ریاضی بیشتر نباشد کمتر نیست

سرویس خبر، محمدحسن غفوری و مرضیه اشکش - دکتر سید علیرضا فیض بخش، استاد دانشکده‌ی مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف، به‌عنوان شخصیت تحول آفرین سال ۸۶ برگزیده شد. این عنوان در اولین کنفرانس ملی «کارآفرینی، خلاقیت و سازمان‌های آینده» که با شعار «کارآفرینی، محور توسعه» اوایل اسفند ماه گذشته برگزار گردید، به دکتر فیض بخش داده شد. کمیته‌ی علمی این کنفرانس که از حضور پیرسابقه‌ترین اساتید مدیریت کشور هم چون دکتر الوانی و دکتر رضاییان (چهره‌های ماندگار)، دکتر مجید پسران قادر، دکتر اعرابی بهره می‌برد، ضمن اهدای جایزه‌ای با همین عنوان به وی، از زحمات ایشان در راه توسعه و نهادینه سازی فرهنگ خلاقیت، نوآوری

سازمانی و کارآفرینی در کشور تقدیر ویژه‌ای به عمل آورد. دکتر فیض بخش که موسس اولین مرکز کارآفرینی کشور است، در مقطع کارشناسی از دانشکده‌ی برق دانشگاه شریف فارغ‌التحصیل شده و تامدرک فوق دکتری مدیریت در ژاپن تحصیل کرده و از سال ۷۸ در دانشکده‌ی مدیریت و اقتصاد به تدریس و پژوهش مشغول است.

دکتر فیض بخش ضمن بیان این که در کشور سالانه کنفرانس‌ها و همایش‌های مختلفی در مورد کارآفرینی برگزار می‌شود، گفت: «برخی از این‌ها مانند جشنواره‌ی شیخ بهایی اهمیت بسیاری دارد. کنفرانس «کارآفرینی، خلاقیت و سازمان‌های آینده» نیز به دلیل این که هم کمیته‌ی علمی بسیار قوی و هم حامیان خوبی از دانشگاه‌ها و نهادها داشت، مورد توجه قرار گرفت.»

وی افزود: «از مدتی قبل از برگزاری این کنفرانس از دفتر دبیر کنفرانس بامن تماس گرفتند و سپس آقای دکتر اعرابی خودشان از طریق تلفن همراه، من را جهت حضور در کنفرانس دعوت کردند و آن چاپس از معرفی به عنوان شخصیت تحول آفرین سال ۸۶ انتخاب شدم و یک جام با همین عنوان به من هدیه دادند. البته این عنوان، خیلی عنوان بزرگی است و به نظر من بیش تر می‌خواستند در حوزه‌ی کارآفرینی کسی را که فعالیت زیادی انجام داده، معرفی کنند.»

وی علاوه بر فعالیت‌های مختلف در حوزه‌ی کارآفرینی، یکی از دلایل انتخابش به عنوان شخصیت تحول آفرین سال ۸۶، ابرگزاری دوره‌ی تربیت «مدرسین کارآفرینی» با همکاری اساتید دانشگاه شریف و دیگر اساتید در سال گذشته دانست و گفت: «در این دوره سیصد نفر که اکثر قریب به اتفاق آنان مدرک فوق لیسانس به بالا داشتند شرکت کردند که تنها صدوسی نفر توانستند فارغ التحصیل شوند.»

در این دوره‌ی طولانی، بیش از ده حوزه‌ی کارآفرینی از جمله طرح تجاری، طرح بازاریابی، کارآفرینی سازمانی، خلاقیت و تأمین منابع مالی تدریس شد که هر کس می‌توانست در دو حوزه تخصص بگیرد. این دوره‌ها حدوداً پنج، شش ماه طول کشید و در هر دوره، اساتید ارزشمند و توانای زیادی تدریس داشتند.»

دکتر فیض بخش یکی دیگر از فعالیت‌های سال گذشته‌اش راه اندازی اتاق فکر کارآفرینی دانست و گفت: «این اتاق شامل سه گروه است؛ اساتید و خبره‌های کارآفرینی، کارآفرینان بزرگ مثل آقای بهروز فروتن (مود غذایی بهروز)، آقای خلیلی (بوتان)، دکتر جهانگیری (کندولوس) و گروهی از مدیران ارشد دولتی که در وزارت کار، موسسه‌ی کار و تأمین اجتماعی، سازمان صنایع کوچک، آموزش و پرورش، جهاد دانشگاهی و... مسوولیت دارند. با اغماض می‌توان گفت که این‌ها عصاره‌ی توان کارآفرینی کشور هستند. اعضای این اتاق روی مباحث کلان کارآفرینی کشور فکر می‌کنند و

مهم‌ترین کارشان تدوین یک برنامه‌ی کلان برای توسعه‌ی کارآفرینی در ایران است.»

موسس مرکز کارآفرینی دانشگاه شریف با بیان این که برگزاری اولین جشنواره‌ی کارآفرینی به نام «جشنواره‌ی نیلوفر آبی»، هم چنین بازی‌های خلاقیت یا بازی‌های تیمی (Team Working Games) را مرکز کارآفرینی شریف برای اولین بار در ایران آغاز نموده، گفت: «در آن زمان حدود صدویست نفر که اغلب دانش جو بودند، با دستمزده کم یا بدون دستمزد در مرکز کارآفرینی شریف کار می‌کردند. دانشگاه تهران شاید چهار سال بعد از شریف فعالیت‌های کارآفرینی را شروع کرد.»

وی سپس به خصوصیات دانشگاه‌های امروز دنیا اشاره کرد و گفت: «الان تعریف دانشگاه در دنیا در حال تغییر است. ماموریت دانشگاه‌هایی مثل استنفورد و هاروارد تغییر کرده و کاملاً متفاوت است. دیگر در کنار مباحث آموزش، پژوهش و تعداد مقالات (paper)، نسل سوم این دانشگاه‌ها، ماموریتشان تربیت رهبران اجتماعی اقتصادی و سیاسی است. از مهم‌ترین نقش‌های این رهبران راه‌اندازی enterprises و کسب و کارهای ناب، نوآور و کارآفرین است. کسب و کارهای متفاوتی که ثروت، فناوری و اشتغال مفید ایجاد کنند. اصلاً پارک‌های علمی و فناوری و مراکز رشد برای این منظور است، نه برای ارتباط با صنعت. ماموریت دانشگاه از تربیت مدرس و محقق، به تربیت کارآفرینان تغییر کرده است. مثلاً موسسین google دانشگاه کمک کرد و الان سه درصد سهام آن که چند میلیارد دلار می‌ارزد، در اختیار دانشگاه است. من فکر می‌کنم نام‌گذاری اسمال به سال نوآوری و شکوفایی از طرف بالاترین مقام کشور نیز تأکید بر همین تغییر و تحول به سمت کارآفرینی است.»

وی با ابراز نگرانی از این که دانش جویان ایرانی و به خصوص دانش جویان دانشگاه شریف تک بعدی شده‌اند، گفت: «دانش جویان مادر دوره‌ی دبیرستان باید به سختی درس بخوانند تا در دانشگاه خوبی قبول شوند و از نظر فهم و سن اجتماعی رشد نکرده و تقریباً در حد همان محصل راهنمایی باقی مانده‌اند. زمانی هم که وارد دانشگاه می‌شوند، همان ترم اول، ریاضی و فیزیک یک طوری سخت می‌گیرند که دانش جو متوجه می‌شود باید با تمام توان درس بخواند. اگر خیلی کار اضافه‌ای انجام دهند، کلاس شعر، موسیقی یا زبان می‌روند یا چیزی شبیه این‌ها. طوری که وقتی فارغ‌التحصیل می‌شوند، از نظر اجتماعی در حد همان محصل راهنمایی هستند. این موضوع حتی درازدواج‌های جوانان این دوره نیز خود را نشان می‌دهد.»

به گفته‌ی دکتر فیض بخش در سطح دنیا و در کشورهای پیشرفته، اغلب دانش جویان کار پاره وقت انجام می‌دهند. بسیاری حتی در رستوران کار می‌کنند. امروزه در دانشگاه‌های معتبر، ادارات و اساتید جذب دانش جو در مقاطع بالاتر برای این تجربه‌ی کاری و

فعالیت اجتماعی دانش جو بیش از سرعت اتمام تحصیلاتش ارزش قائل هستند. در فرم‌های توصیه نامه و Recommendation سوال‌هایی از این قبیل پرسیده می‌شود. از جمله این که آیا شخص می‌تواند با دیگران و در یک تیم کار کند. از بلوغ، مسوولیت پذیری، ارتباطات و مسایل اجتماعی داوطلب تحصیل سوال می‌کنند.»

وی یکی از راه‌های افزایش دانش اجتماعی دانش جویان را چند برابر کردن و تنوع دروس مختلف در سید دروس عمومی اعلام و افزود: «باید به دانش جو آزادی انتخاب دهیم و به خصوص که این آدم، سه سال بعد، بقیه‌ی راه را خودش انتخاب خواهد کرد و تا آخر که نمی‌شود همه را هدایت و کنترل کرد.»

وی در مورد اهمیت مراکز کارآفرینی گفت: «اگر ما هدفمان در دانشگاه فقط درس دادن نباشد، بلکه آدم تربیت کردن باشد، اگر قبول داریم که آدم و جوه مختلفی دارد و آدم‌هایی که چشم اندازهای بلندی دارند، می‌توانند کشور را اداره کنند، باید قبول کنیم که اهمیت مراکزی مانند «کارآفرینی» و «رشد» در دانشگاه اگر از دیار تمان‌های فیزیک و ریاضی بیش تر نباشد، کم تر نیست.»

وی افزود: «آدم‌هایی که حسابان خوب حل کنند، در دانشگاه معادله‌ی دیفرانسیل خوب حل کنند، مدار خوب ببینند، این‌ها مهره‌های خوب و توانایی هستند. ولی آن که بتواند سیستم را اداره کند، چیز دیگری است.»

استاد دانشکده‌ی مدیریت به عدم پذیرش دانش جویان ایرانی در رشته‌های مدیریتی دانشگاه‌های معتبر جهان اشاره کرد و گفت: «چرا در همه‌ی رشته‌های فنی و مهندسی دانش جویان دانشگاه‌های مختلف می‌توانند بورس بگیرند و بروند، اما شاگرد اول این جارامی خواهیم بفرستیم مدیریت بخواند، پذیرش هم به سختی می‌دهند؟ چرا سر کلاس الکترونیک استنفورد (فوق لیسانس) گاهی تا سیزده، چهارده دانش جوی هم دوره‌ی شریفی هست، ولی سر کلاس‌های MBA دانشگاه‌های مهم آمریکای شمالی عموماً citizenهای خودشان هستند. و به جز چند تا عرب که پول کلانی داده‌اند و چند تا هم چینی، از کشورهای جهان سوم کسی نیست. چرا حاضر ندهد به ماریک یاد دهند، ولی اگر اه دارند مدیریت و اداره‌ی سیستم پادمان بدهند؟» وی افزود: «آیا دانشگاه صنعتی قرار است رهبران (leader) اجتماعی، اقتصادی و صنعتی تربیت کند و یا فقط کارشناسانی که بتوانند مسایل فنی را تحلیل کنند؟ آیا نمی‌شود از میان هر هزار نفر یا دو هزار نفر، دو سیت نفر رهبر اجتماعی و کسب و کار تربیت کرد؟»

دکتر فیض بخش با اعتقاد به این که دانشگاه باید مثل هر سازمان دیگری برنامه داشته باشد، گفت: «آیا می‌شود یک سازمان، برنامه‌ی استراتژیک مدونی نداشته باشد و بگوید دارد خوب عمل می‌کند؟»

چه چیزی را اندازه بگیریم تا بتوانیم بگویم خوب عمل می‌کنیم یا بد؟ آیا با سرعت رفتن بدون این که جهت گیری قطعی، شفاف و تدوین شده‌ای داشته باشیم، به معنای پیشرفت است؟ اگر مطالعه‌ی علمی روی سیر حرکت دانشگاه‌های معتبر دنیا انجام دهیم، مشخص می‌شود که دانشگاه با ماموریت کارآفرینی و مباحث کسب و کارهای نوآور و تربیت بچه‌های ایرانی که بتوانند آدم‌های اجتماعی بزرگی شوند، بسیار مهم تر از این است که صرفاً سرعت حل مسایل ریاضیات را در ایشان ارتقا دهیم.»

وی با اشاره به گروه‌های ذی نفع دانشگاه که شامل اجتماع، دولت و اقتصاد می‌شوند، گفت: «آیا نباید برنامه‌ای داشته باشیم که این ذی‌نفعان را به بهترین شکل ممکن ارضا کند؟ به نظر من وقتی ندانیم کجای خواهیم برویم، خیلی دیگر تفاوت نمی‌کند، از کدام سمت و با چه سرعتی برویم.»

برای انجمن رای دهید

امروز آخرین فرصت برای شرکت در انتخابات انجمن اسلامی دانش جویان دانشگاه است. انتخابات شورای مرکزی انجمن اسلامی دانش جویان دانشگاه از یکشنبه شروع شده و تا الان بیش از هفتصد نفر در این انتخابات شرکت کرده‌اند. محل رای گیری روابط عمومی انجمن واقع در هم کف ابن سینا است.

استادها به حج می‌روند

ثبت نام عمره‌ی اساتید تالیست و دوم ادامه دارد. ثبت نام از دوازدهم شروع شده است. قرعه کشی هم بیست و پنجم اردیبهشت انجام می‌شود. برای ثبت نام می‌توانید به سایت www.jabbayk.com مراجعه کنید. اگر اطلاعات بیش تر هم می‌خواهید با شماره ۵۸۲۱-خانم خراسانی تماس بگیرید.

اعزام اساتید به دو صورت انجام خواهد شد.

الف - اساتیدی که تقاضای اعزام به صورت یک نفره یا دو نفره (به همراه همسر) را دارند. کاروان‌های خاص اساتید انجام خواهد شد و تاریخ اعزام این گروه از ۸۷/۵/۲۷ لغایت ۸۷/۶/۳ خواهد بود.

ب- اساتیدی که تقاضای اعزام به صورت سه نفره (همسر و یک فرزند) را دارند یا کاروان متاهلین دانش جو و از تاریخ ۸۷/۴/۱۴ لغایت ۸۷/۵/۲۰ صورت خواهد گرفت.

سهیمه‌ی اساتید برای آن مرکز بر اساس آمار تعداد ثبت نام اساتید دانشگاه‌ها پس از پایان زمان ثبت نام اعلام خواهد شد. بنابراین مراکز و دانشگاه‌هایی که تعداد تقاضا و ثبت نام اساتید در آن‌ها بیش تر انجام شده باشد سهمیه بیش تری بر اساس ایستگاه پروازی دریافت خواهند کرد.

و آگذاری سهمیه‌ی اساتید به دیگر اعضای خانواده و یا به همراه داشتن پدر و مادر و سایر بستگان امکان پذیر نمی‌باشد.

در صورتی که اساتید فرزند زیر دو سال داشته و از زمان اعزام سن آن از دو سال بالاتر نمی‌رود می‌توانند فرزند دیگر خود را که بالاتر از ۲ سال است به همراه داشته باشند.

هزینه‌ی سفر کاروان اساتید یک و دو نفره بر اساس درجه ۲ و اساتید سه نفره بر اساس درجه ۳ و توسط سازمان حج و زیارت تعیین خواهد شد. اساتید دانشگاه امکان استفاده از تسهیلات بانکی را نخواهند داشت.

حتماً می‌بایست اساتید در سایت ثبت نام نمایند و از اعزام اساتید که در سایت ثبت نام ننموده باشند، جلوگیری خواهد شد.

تذکر: امکان واریز هزینه و صدور فیش برای کار گزار در صورتی که اطلاعات ایشان در سایت ستاد عمره موجود نباشد وجود نخواهد داشت.

مدارک اساتید می‌بایست تا ۸۷/۲/۳۱ تحویل شورای هماهنگی عمره‌ی استان گردد.

مدارک لازم جهت اعضای هیات علمی دانشگاه به شرح ذیل می‌باشد:

الف - اصل گذرنامه‌ی بین المللی که تا پایان سال ۸۷ اعتبار داشته باشد (استاد و همراهان).

ب - یک قطعه عکس مشابه عکس گذرنامه و ۲ قطعه عکس ۴×۶ رنگی (استاد و همراهان).

ج - کپی از تمام صفحات شناسنامه (استاد و همراهان).

د - کپی حکم کارگزینی هیات علمی.

ه - پرینت فرم ثبت نام در سایت.

نماینده‌ی محترم آن مرکز می‌بایست پس از قرعه کشی با مراجعه به سایت ضمن مشاهده‌ی اطلاعات اساتید اطلاع رسانی در خصوص تاریخ پرواز و دریافت مدارک اساتید به عمل آورند.

تصحیح و توضیح

در شماره‌ی ۴۲۹ روزنامه خبری با عنوان «زمین ورزشی را زیاد کنید» چاپ شده بود که در آن سمت محمد جواد کمایی، رییس اداره‌ی فوق برنامه‌ی تربیت بدنی به اشتباه ذکر شده بود که به این وسیله تصحیح و پوزش می‌شود.

اگر خبری از دانشکده و یا محیط پیرامون خود

دارید که فکر می‌کنید از دید خبر نگاران ما پنهان

مانده و برای چاپ در روزنامه مناسب است

می‌توانید با آدرس الکترونیکی

news@sharifdaily.com

با ما در میان بگذارید.